

Q.2 Attempt any **THREE** of the following: (12)

- a) Which factors would you consider while introduction of new product in the market?
- b) Explain consumer decision making process.
- c) What are the features of industrial goods?
- d) What are the problems in marketing of agricultural goods?

Q.3 Attempt any **TWO** questions of the following: (12)

- a) Describe the growth of Consumer Movement in India.
- b) State the rights of consumer.
- c) Explain the channel of distribution of consumer goods.

Q.4 'Consumer is the King'. Explain this statement. (12)

OR

What is 'Industrial Goods'? Explain classification of industrial goods.

Q.5 Write short notes on any **THREE** of the following: (12)

- a) Types of consumer goods
- b) Criticism on consumer movement
- c) Unfair trade practices
- d) Duties of consumer

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ A) खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. (०६)

अ) ----- चा वितरण यंत्रणेत उत्पादक त्यांची वस्तू कोणत्याही मध्यस्थाशिवाय अंतिम उपभोक्त्यास विकतो.

- १) अप्रत्यक्ष
- २) प्रत्यक्ष
- ३) प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्ष
- ४) वरीलपैकी नाही

ब) ग्राहक चळवळीचा कायदा ----- साली अस्तित्वात आला.

- १) १९९०
- २) १८९०
- ३) १९४०
- ४) १८८०

क) ऑडी कार हे ----- चे उदाहरण आहे.

- १) औद्योगिक वस्तू
- २) चैनीची वस्तू
- ३) कृषि उत्पादने
- ४) ग्राहकोपयोगी वस्तू

ड) FMCG चे विस्तृत रूप ----- असे आहे.

- १) फास्ट मूव्हमेंट को ऑपरेटिव्ह
- २) फायनल मूव्ह कस्टमर गुडस् गुडस्
- ३) फास्ट मूव्हिंग कंझुमर गुडस्
- ४) फॉरेन मूव्हिंग कस्टमर गुडस्

इ) वस्तू विनिमय देशाच्या बाहेर होणार असेल तर त्याला ----- बाजारपेठ म्हणतात.

- १) स्थानिक
- २) राष्ट्रीय
- ३) कौटुंबिक
- ४) आंतरराष्ट्रीय

फ) ग्राहकांच्या खरेदीच्या सवयी निश्चित करताना ----- घटक विचारात घेतले जातात.

- १) सामाजिक
- २) वैयक्तिक
- ३) मानसशास्त्रीय
- ४) सामाजिक, वैयक्तिक व मानसशास्त्रीय

B) खालील प्रश्नांची उत्तरे एका वाक्यात लिहा. (०६)

अ) कृषी विपणनाचा अर्थ काय आहे?

ब) 'ग्राहकवाद' व्याख्या द्या.

क) औद्योगिक विपणनाची कोणतीही दोन वैशिष्ट्ये सांगा.

ड) वितरण साखळी म्हणजे काय?

इ) ग्राहक संरक्षण कायद्याचा मुख्य उद्देश कोणता आहे?

फ) चैनीच्या वस्तूचा अर्थ काय आहे?

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) बाजारपेठेमध्ये नवीन उत्पादनाची विक्री करताना कोणते घटक विचारात घ्यावे लागतात.
- ब) ग्राहक निर्णय प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- क) औद्योगिक वस्तूंची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
- ड) कृषी उत्पादनाच्या वितरणातील समस्या कोणत्या आहेत?

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) भारतातील ग्राहक चळवळीच्या विकासाचे वर्णन करा.
- ब) ग्राहकांचे अधिकार सांगा.
- क) ग्राहकोपयोगी वस्तूंची वितरण साखळी स्पष्ट करा.

प्र.४ 'ग्राहक हा राजा आहे'. हे विधान स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

'औद्योगिक वस्तू' म्हणजे काय? औद्योगिक वस्तूंचे वर्गीकरण विशद करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा. (१२)

- अ) ग्राहकोपयोगी वस्तूंचे प्रकार
- ब) ग्राहक चळवळीवरील टीका
- क) अयोग्य व्यापार पध्दती
- ड) ग्राहकांची कर्तव्ये

* * * * *